

## LOGOPENİ VE PSİKOZ İLE SEYREDEN NADİR BİR ALZHEİMER HASTALIĞINA BAĞLI DEMANS OLGUSU

Elif Sude Lale<sup>1</sup>, Koray Hamza Cihan<sup>1</sup>, Kazım Cihan Can<sup>1</sup>, Erguvan Tuğba Özel Kızıl<sup>1</sup>

<sup>1</sup>Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara

**Giriş:** Alzheimer hastalığı (AH), bilişsel işlevlerde ilerleyici bozulmayla karakterize edilen nörodejeneratif bir hastalıktır. Tipik amnestik varyantın dışında, dil alanlarında bozulma ile seyreden logopenik varyant Alzheimer hastalığı (LAD), primer progresif afazinin (PPA) bir alt tipi olarak kabul edilir. LAD, kelime bulma güçlüğü ve cümle tekrarında bozulma ile belirginleşir. Ancak bazı olgularda, davranışsal ve psikiyatrik semptomlar da eşlik edebilir. Bu çalışmada, LAD tanısı konulan bir olguda ileri evrede gelişen kontrol sanrıları, referans fikirleri ve perseküsyon temalı psikozun klinik özellikleri sunulmuştur.

**Yöntemler / Olgu Sunumu:** 74 yaşında, erkek, üniversite mezunu ve emekli tiyatro teknik şefi olan ve geçmişte psikiyatri başvurusu olmayan hastanın, yaklaşık 5-6 yıl önce “lazerle kontrol edilme” düşünceleri başlamış. Son 2 yılda bu düşünceler belirginleşmiş, sosyal işlevsellik belirgin azalmış, ailesine karşı şüphencilik gelişmiştir. Evde pencereleri kartonla kapatmaya, karton kutular içinde oturmaya başlamıştır. Son 6-7 aydır konuşmasında kelime bulma güçlüğü, sık “şey” kelimesi kullanımı ve cümle tekrarında bozulma gözlenmiştir. Aile tarafından zorunlu yatış kararıyla kliniğe yatırılmıştır. Nöropsikiyatrik değerlendirmesinde Mini Mental Test puanı 9/30, Frontal Değerlendirme Bataryası puanı 5/18 olarak hesaplanmıştır. Beyin MRG’de bifrontoparietal subkortikal iskemik gliotik odaklar, sol Sylvian fissürde asimetrik genişleme ve atrofi saptanmıştır. FDG-PET görüntülemesinde bilateral frontotemporal loblar, prekuneus ve posterior singulat girusta belirgin hipometabolizma saptanmış ve bulgular

Alzheimer hastalığı ile uyumlu bulunmuştur. Hasta yakınlarından vaka sunumu için sözel onam alınmıştır.

**Sonuçlar:** Bu olgu, LAD’nin yalnızca dil bozukluklarıyla sınırlı kalmayıp, ilerleyen dönemde psikozla komplike olabileceğini göstermektedir. Psikotik belirtiler, LAD tanısını karmaşıklatabileceği gibi tedavi yaklaşımını da etkilemektedir. Klinik değerlendirmede LAD’ye eşlik eden psikiyatrik semptomlar göz önünde bulundurulmalı, multidisipliner bir yaklaşım benimsenmelidir.

**Tartışma ve Sonuç:** LAD, dil bozukluklarının ön planda olduğu, Alzheimer patolojisine bağlı gelişen nadir bir PPA alt tipidir. En sık semptomlar kelime bulma güçlüğü, fonolojik hatalar ve uzun cümleleri tekrar edememe şeklindedir. Bu olguda, LAD’e ek olarak kontrol ve referans fikirleri, perseküsyon sanrıları ve davranışsal disorganizasyon gözlenmiştir. Literatürde LAD’de psikoz nadir görülmekle birlikte, Alzheimer hastalığının ileri evrelerinde sanrısız bozuklukların gelişebileceği bildirilmektedir. LAD’ye eşlik eden ileri evre psikoz tablolarında, ayırıcı tanıda geç başlangıçlı şizofreni veya demans ile ilişkili psikoz ayırt edilmelidir. Tanı sürecinde nöropsikolojik testler, görüntüleme yöntemleri ve BOS biyobelirteçlerinin değerlendirilmesi yol göstericidir.

**Anahtar Kelimeler:** Alzheimer hastalığı, dil bozuklukları, logopenik afazi, psikotik semptomlar